

[Økonomiministeren.]

ninger om udsigterne for 1958, der behandles i oversigten side 36-44, vil man sikkert forstå, at den usikkerhed, der præger den internationale konjunkturudvikling, nødvendigvis må medføre, at skønnet over den sandsynlige økonomiske udvikling herhjemme bliver tilsvarende mindre sikkert.

For så vidt angår de ydre forudsætninger for den økonomiske udvikling her i landet i 1958, er der to forhold, som må give anledning til bekymring. Det ene er udviklingen i USA og det andet Vesteuropas muligheder for som i 1953-54 at fortsætte en økonomisk ekspansion til trods for et amerikansk konjunkturtilbageslag.

I USA har der i slutningen af 1957 og i begyndelsen af 1958 udviklet sig et klart økonomisk tilbageslag. Industriproduktionen er faldet med en halv snes procent, og arbejdsløsheden er steget til over 5 millioner arbejdere. Ingen kan naturligvis med nogen sikkerhed spå om, hvorledes udviklingen fremover vil forløbe, men det synes i dag at være en udbredt opfattelse blandt kyndige iagttagere, at der er risiko for, at konjunkturedgangen kan blive både dybtgående og langvarig, såfremt den amerikanske regering ikke snart griber effektivt ind. Inden for den vestlige verden kan næppe noget andet land end USA føre en fuldt ud selvstændig konjunkturpolitik, og det må derfor vække stigende ængstelse, at regeringen i det eneste land, som har mulighed for uden bekymring for sin valutastilling at forøge den økonomiske aktivitet, og som samtidig derigennem kunne tilvejebringe forudsætningerne for, at den øvrige vestlige verden kunne holde det økonomiske fremskridt i gang, hidtil synes lidet beslutsom i sin økonomiske politik på dette område. Jeg kan i denne henseende ganske tiltræde de betragtninger, det ærede medlem hr. Thorkil Kristensen forleden fremsatte under behandlingen af udskrivningsloven.

Det andet usikre punkt i konjunktur-billedet er som nævnt Vesteuropas muligheder for trods et amerikansk konjunkturtilbageslag at fastholde den økonomiske fremgangslinje. Muligheden herfor vil først og fremmest bero på de europæiske landes valutasisituation. Guld- og dollarreserverne uden for USA og Canada er i dag større, end de var ved begyndelsen af det tidligere

amerikanske tilbageslag i 1953, men samtidig er behovet for reserver steget kraftigt som følge af den betydelig større udenrigsomsætning. Hvad der er lige så betydningsfuldt, er, at guld- og dollarreserverne er meget ulige fordelt, således at nogle lande hurtigt kan blive tvunget ind i en deflatorisk politik for at beskytte deres valutalikviditet.

I årsoversigtens afsnit om udsigterne for 1958 har man med henblik på vore hjemlige forhold valgt at basere sine skøn på den forudsætning, at den økonomiske aktivitet i USA vil være faldende et langt stykke ind i 1958, uden at nogen egentlig depression kan få lov til at udvikle sig, samt at den økonomiske aktivitet i Vesteuropa ikke vil gå ned i 1958, men at produktionen vil stige langt svagere end i de to foregående år.

Udsigterne for den udenlandske efterspørgsel efter dansk produktion kan på denne baggrund ikke vurderes særlig lyst. For landbrugets vedkommende må man regne med, at dæmpningen af indkomststigningen i Vesteuropa vil påvirke efterspørgslen efter forædlede landbrugsprodukter, og da der samtidig er udsigt til øget produktion i andre lande, kan det blive vanskeligt at holde stillingen på eksportmarkederne for de traditionelle landbrugseksportvarer. Man må antage, at priserne gennem 1958 vil være lavere end gennemsnitspriserne i 1957, og under disse forudsætninger må man nok vente et fald i eksportindtægterne af de traditionelle landbrugsvarer på et par hundrede millioner kroner. Dette må selvfølgelig tilsige, at der gøres en målbevidst indsats for at fremme afsætningen gennem propagandafremstød og opdyrkning af nye markeder. På den anden side kan der formentlig, bl. a. som følge af lavere priser, påregnes en besparelse i landbrugets indkøb af foderstoffer på omkring 100 mill. kr.

Skibsfartens indtægter vil som følge af de lave fragtrater blive stærkt formindsket, og selv om udgifterne til bunkring også vil falde, må man regne med, at skibsfartens nettovalutaindtjening vil falde med et par hundrede millioner kroner.

Industrieksporten består af en lang række produkter med vidt forskellige afsætningsforhold. Det er derfor meget vanskeligt at vurdere, hvorledes en situation med svækket økonomisk fremgang i udlandet vil påvirke afsætningen. Man må dog under alle om-